

BURMISTRZ ZELOWA

**Rada Miejska
w Zelowie
ul. Żeromskiego 23
97-425 Żelów**

**Sprawozdanie z realizacji zadań Gminnego Programu Wspierania
Rodziny w Gminie Żelów za 2016 r.**

Żelów, dnia 13 marca 2017 r.

Sprawozdanie z realizacji zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żelów za 2016 r.

I. Wprowadzenie.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelowie realizuje zadania wymienione w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra dla wszystkich jej członków, a w szczególności dla dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami (preambuła ustawy)”.

Na gminy nałożono szereg zadań, które mają na celu podejmowanie i rozwój działań wspierających rodziny poprzez wzmocnienie jej roli i funkcji oraz zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych. Wszelka pomoc w takich przypadkach powinna zmierzać do udzielania rodzinie dysfunkcyjnej wsparcia w odbudowie prawidłowych relacji i umocnieniu właściwych postaw rodzicielskich. Ta wieloaspektowa praca z rodziną naturalną ma służyć ochronie odpowiedniego poziomu życia oraz ma ograniczyć umieszczanie dzieci w rodzinach zastępczych bądź placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Burmistrz Żelowa składa Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań do dnia 31 marca każdego roku.

1. Zadania własne Gminy.

Do zadań własnych gminy, w myśl art. 176 w/w ustawy należy:

1) Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelowie opracował projekt Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017, który został przyjęty Uchwałą Nr IV/17/2014 Rady Miejskiej w Żelowie z dnia 19 grudnia 2014r.

Przyjęty program ma na celu wypracowanie spójnego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych nad dzieckiem i rodziną w Gminie Żelów.

Zasadą nadrzędną Programu jest ścisła współpraca wszystkich podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co gwarantuje skuteczność podejmowanych działań.

Koordinację i realizację Programu powierzono Miejsko-Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Żelowie, który do końca lutego następnego roku składa Burmistrzowi Żelowa sprawozdanie z

realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny oparte na informacjach uzyskanych przez koordynatora programu od jednostek współdziałających w Programie.

2) Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.

Asystenci rodziny zatrudnieni przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelowie w 2016 r. uczestniczyli w 2 szkoleniach:

W dniu 19.08.2016 r. – 1 asystent rodziny uczestniczył w szkoleniu nt. „Asystentura jako alternatywna forma pomocy rodzinie”, „Praca asystenta z rodzinami o szczególnych potrzebach”.

W dniu 04.11.2016r. – 2 asystentów rodziny uczestniczyło w szkoleniu nt. „Asystentura jako alternatywna forma pomocy rodzinie”, „Praca asystenta z rodzinami o szczególnych potrzebach”.

Oba szkolenia organizowane były przez firmę Profilaktyka KIER z Krakowa.

Zaświadczenia z odbytych szkoleń znajdują się w aktach osobowych asystentów rodziny w M-GOPS w Żelowie.

Aby doskonalić swój warsztat pracy oraz skutecznie pomagać rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych systematycznie asystenci rodziny korzystają z aktualnych informacji na temat asystentury zamieszczonych na stronach internetowych, forach. Poprzez łatwy dostęp do różnego rodzaju poradników, publikacji i książek zdobywają profesjonalną wiedzę o swojej pracy poprzez samokształcenie.

Uczestnicząc w szkoleniach mają możliwość kontaktowania się oraz wymiany wiedzy i doświadczenia z innymi asystentami rodziny pracującymi w innych ośrodkach. Ponadto na bieżąco zapoznają się z wiadomościami zamieszczonymi w miesięczniku „Pracownik socjalny”, który dostępny jest w M-GOPS w Żelowie. W sytuacjach trudnych mogą liczyć na porady i pomoc ze strony pracowników socjalnych i kierownika M-GOPS w Żelowie.

3) Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostęp do specjalistycznego poradnictwa.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelowie realizując to zadanie w 2016r. zatrudnił 2 asystentów rodziny w pełnym wymiarze czasu pracy w systemie zadaniowego czasu pracy. Asystenci rodziny objęli wsparciem 28 rodzin (78 dzieci) przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Jeden z asystentów rodziny pracował przez 12 miesięcy, natomiast drugi został zatrudniony od 1 października 2016 roku w ramach projektu unijnego „Akademia Zdrowej Rodziny”.

Asystentura rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Niezależnie od pracowników socjalnych, asystenci rodziny zajmowali się wyłącznie pomocą i pracą w rodzinie. Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie poprzez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi prawidłowe wychowywanie dzieci. Pracując z rodzinami o różnych dysfunkcjach asystenci rodzin starali się udzielać im pomocy w celu poprawy ich sytuacji życiowych. Na bieżąco udzielali porad rodzicom w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych, problemów wychowawczych z dziećmi oraz problemów socjalnych. Motywowali rodziny do udziału w zajęciach grupowych zarówno dzieci jak i rodziców w celu kształtowania prawidłowych wzorców.

Niejednokrotnie uczestniczyli w mediacjach rodzinnych, których celem jest porozumienie w rodzinach oraz poprawa relacji interpersonalnych. W sytuacjach zagrożenia podejmowali działania interwencyjne eliminujące niebezpieczeństwo, które mogłoby szkodzić zdrowiu dzieci i ich rodzin. Udzielali wsparcia dzieciom zwalczając ich trudności szkolne, eliminując fobie oraz zachęcali je do udziału w zajęciach psychoedukacyjnych. Z rodzicami prowadzili indywidualne konsultacje dzieląc się wiedzą przydatną w prawidłowym wychowywaniu ich dzieci. Na wniosek Sądu czy Kuratora Sądowego sporządzali opinie o rodzinie i jej członkach. Rodziców zachęcali do udziału w różnych projektach, na których mogliby podnosić swoje kwalifikacje zawodowe, zdobywać wiedzę, dzięki której byłoby bardziej zaradni życiowo, mając możliwość wymiany poglądów i doświadczeń z osobami o podobnych problemach, nie czując się odizolowanymi od społeczeństwa. Asystenci rodziny informowali rodziny, z którymi pracują o możliwości skorzystania z bezpłatnych porad specjalistycznych na terenie Zelowa i okolic.

Asystenci rodziny ponadto udzielali pomocy w załatwianiu spraw urzędowych. W ramach wykonywanej pracy systematycznie współpracowali z podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz rodziny, w szczególności współpracę utrzymywali z przedstawicielami instytucji oświatowych, z Urzędem Miejskim, PCPR, Policją, kuratorami, Sądem. Zadaniowy czas pracy służył realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Wydatki na wynagrodzenia asystentów rodziny przedstawiają się następująco:

Wydatkowana kwota ogólna na wynagrodzenia Asystentów Rodziny w 2016r.	54.807,23
Finansowanie z budżetu M-GOPS	19.312,73
delegacje (zwrot kosztów dojazdu)	2.794,50
Finansowanie w ramach programu resortowego wspierania rodziny i pieczy zastępczej „Asystent rodziny”	22.800,00
Koordinacja pieczy zastępczej	9.900,00
Finansowanie ze środków unijnych w ramach projektu „Akademia Zdrowej Rodziny”	

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zelowie realizował w 2016 r. specjalistyczne wsparcie psychologiczne, gdzie psycholog przyjmował w drugi i czwarty czwartek miesiąca w godz.: 16:00 – 19:00 w siedzibie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zelowie, ul. Piotrkowska 12. Z bezpłatnych porad psychologa skorzystało **29** rodzin.

Na terenie Gminy Żelów specjalistycznym wsparciem na rzecz rodzin zagrożonych kryzysem objęto poprzez:

- dyżury specjalisty psychoterapii uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym oraz Osób z Problemem Alkoholowym i Ofiar Przemocy w Rodzinie, ul. Żeromskiego 28.

Piątek w godz. : **16:00-18:00**

Sobota w godz. : **9:00 – 14:00**

Objęto wsparciem **91 osób**.

- dyżury pedagoga w Punkcie Profilaktyczno-Interwencyjnym dla Dzieci, Młodzieży i Rodziców

Czwartek w godz. : **8:00 – 11:00**

Sobota w godz. : **14:00 – 19:00**

Objęto wsparciem **65** dzieci.

- dyżury prawnika

Czwartek w godz. : **11:00 – 13:00**

Objęto wsparciem **20 osób**.

Łącznie objęto wsparciem **176 rodzin**.

W 2016r. rodziny korzystały z grupy wsparcia jak również z warsztatów kompetencji pedagogicznych organizowanych w ramach projektu unijnego „Akademia Zdrowej Rodziny” realizowanego przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelowie. Ze wsparcia skorzystało **25 osób**.

W placówkach szkolnych dzieci, młodzież oraz rodzice mogli korzystać z bezpłatnych porad pedagoga szkolnego.

b) Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

Rodziny wspierające stanowią instrument mający na celu wsparcie rodziców biologicznych w sprawowaniu opieki i wychowywaniu dzieci. Gmina może spróbować zaktywizować lokalne otoczenie rodziny w celu udzielenia pomocy rodzinie. Problemy opiekuńczo-wychowawcze mogą wynikać z braku odpowiednich wzorców w rodzinach, z których pochodzą rodzice dziecka. Pomoc rodziny wspierającej może dotyczyć różnych aspektów życia takich jak: organizowanie czasu wolnego dzieciom, wypracowanie nawyku wspólnego spędzania czasu przez członków rodziny, pomoc w nauce, wskazówki dotyczące wychowania dzieci, nauka gotowania, sprzątnięcia, utrzymywania higieny osobistej czy racjonalnego prowadzenia budżetu domowego. Rodzina wspierająca powinna współpracować z asystentem rodziny. Pełnienie roli rodziny wspierającej jest nieodpłatne. Niemniej gmina ma obowiązek zawrzeć umowę z rodziną, w której zostały zdefiniowane koszty, które podlegają zwrotowi. W 2016r. w ramach tego zadania na terenie Gminy Żelów nie szkolono rodzin wspierających i nie podpisano ani jednej umowy z powodu braku chętnych osób bycia rodziną wspierającą.

c) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsc dla dzieci.

Na terenie Gminy Żelów funkcjonowały w 2016 roku 2 placówki wsparcia dziennego prowadzone przez Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych. Jedna z nich odbywała się w siedzibie Stowarzyszenia Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych na ul. Kościuszki 41, druga natomiast mieściła się w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Żelowie, ul. Kilińskiego 40. W zajęciach placówek uczestniczyło **25 dzieci**. Placówki te wspierają rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w zakresie organizowania czasu wolnego, pokonywaniu trudności szkolnych poprzez pomoc w odrabianiu lekcji.

4) Finansowanie:

- koszt szkoleń dla rodzin wspierających w 2016 roku – **Gmina Żelów nie szkoliła rodzin wspierających**

- podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny w 2016r. wydatkowano na ten cel – **500,00 zł**.

- koszt związany z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy, ponoszonym przez rodzinę wspierającą w 2016r. – **nie było rodzin wspierających**.

5) Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka albo w placówce opiekuńczo-wychowawczej w wysokości:

- a) 10% wydatków za opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- c) 50% wydatków za opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2016r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelowie współfinansował pobyt dla **19** dzieci w pieczy zastępczej na łączną kwotę **191.617,85 zł**.

2 dzieci – odpłatność 10%

4 dzieci – odpłatność 30%

13 dzieci – odpłatność 50%

Dla większości dzieci był to trzeci i kolejny rok pobytu w placówkach (50% odpłatności).

Poniesione wydatki Gminy Żelów za 2016 r. za pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

- Gmina Żelów za pobyt dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu bełchatowskiego (11 dzieci) wydatkowała kwotę – **34.235,81,00 zł**

- Gmina Żelów za pobyt dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu bełchatowskiego (8 dzieci) wydatkowała kwotę – **157.382,04 zł**

6) Sporządzanie sprawozdań rzeczowo finansuje z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywania ich właściwemu wojewodzie.

W 2016r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelowie sporządził i przekazał dwa sprawozdania rzeczowo-finansowe za okres 01.01.2016r. – 30.06.2016r. oraz 01.07.2016r. – 31.12.2016r. do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

Ponadto sporządził i przekazał szczegółowe sprawozdanie z realizacji zadania w ramach „Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za 2016r. – asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.

7) Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zamieszkałego na terenie gminy.

Asystenci rodziny we współpracy z pracownikami socjalnymi M-GOPS w Żelowie monitorują na bieżąco sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem prowadzony jest przez:

pedagogów szkolnych, policję, pracowników służby zdrowia, kuratorów sądowych, Zespół

Interdyscyplinarny oraz przedstawicieli innych instytucji, które współdziałają w realizacji programu.

8) Przekazywane do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8 tj. w przypadku powstawania zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej przez rodziców, za okres dłuższy niż 12 miesięcy wójt albo starosta przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o powstaniu zaległości.

W 2016r. w Gminie Żelów nie przekazano żadnej informacji o zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

II. Realizacja innych zadań wynikających z programu w 2016r.

1. Świadczenie pomocy społecznej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej.

W 2016r. M-GOPS w Żelowie wypłacił świadczenia pieniężne dla **699 osób** (685 rodzin) m.in. :

- ✓ z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – **110 rodzinom** (399 osobom w tych rodzinach) w tym:
- ✓ rodzina niepełna – **65 rodzinom** (184 osobom w tych rodzinach) na kwotę **145.817,92 zł**
- ✓ rodzina wielodzietna - **18 rodzinom** (118 osobom w tych rodzinach) na kwotę **70.961,90 zł**
- ✓ przemoc w rodzinie – **26 rodzinom** (59 osobom w tych rodzinach) na kwotę **41.355,19 zł**
- ✓ alkoholizm – **57 rodzinom** (92 osobom w tych rodzinach) na kwotę **226.343,34 zł**
- ✓ narkomania – **4 rodzinom** (5 osobom w tych rodzinach) na kwotę **16.095,50 zł**
- ✓ zasiłki rodzinne 12805 świadczeń na kwotę **1.442.839,00 zł**
- ✓ dodatek z tytułu urodzenia dziecka: 55 świadczeń na kwotę **55.000,00 zł.**
- ✓ dodatek z tytułu samotnego wychowania dziecka: 601 świadczeń na kwotę **118.112,00 zł.**
- ✓ dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej: 1878 świadczeń na kwotę **170.490,00 zł**
- ✓ dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego: 819 świadczeń na kwotę **80.960,00 zł**
- ✓ dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego: 802 świadczenia na kwotę **80.200,00 zł**
- ✓ dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania: 1342 świadczenia na kwotę **91.401,00 zł**
- ✓ świadczenie z funduszu alimentacyjnego: 1487 świadczeń na kwotę **516.630,00 zł.**

Realizacja programu dożywiania

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelowie realizował w 2016r. rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Koszt programu w 2016r. wyniósł ogółem **508.289,00 zł** (w tym środki własne 221.500,00 zł, dotacja 286.789,00 zł).

Rzeczywista liczba osób objętych w/w programem – **1351 osób.**

- Liczba rodzin, które skorzystały z pomocy w formie posiłku **316 rodzin** (w tym 508 osób)
- Na terenie przedszkoli i szkół dla dzieci w wieku przedszkolnym – **60 dzieci**
- Posiłki na terenie szkół dla dzieci w wieku szkolnym – **344 dzieci**
- Posiłki w Punkcie Żywienia M-GOPS w Żelowie dla **116 dorosłych**
- Zasiłku celowego na żywność dla **441 rodzin** (841 osób na kwotę 227.557,00 zł)

W 2016 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelowie objął pracą socjalną 480 rodzin w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej **23 rodziny** (38 osób w tych rodzinach).

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelowie w 2016 roku dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej przygotował **140** paczek świątecznych ze słodyczami, które wydano rodzinom przed Świętami Bożego Narodzenia. Koszt paczki świątecznej wynosił 73,73 zł. Ośrodek przystąpił do realizacji programu Embargo, gdzie w 2016r. z Agencji Rynku Rolnego z Łodzi pozyskał i wydał owoce i warzywa dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej. Wydano **44** tony owoców i **12** ton warzyw dla **366 rodzin** (w tym dla **1000 osób**).

Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny M-GOPS w Żelowie dla rodzin wielodzietnych posiadających przynajmniej 3 dzieci wydaje Kartę Dużej Rodziny. Do tej pory wydano **481** Kart Dużej Rodziny dla **94 rodzin** (w tym dla 302 dzieci oraz 179 dla rodziców).

Ponadto Urząd Miejski w Żelowie rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej udzielił wsparcia w postaci:

- stypendium szkolnego dla **454 uczniów** na kwotę **447.232,38 zł**
- wyprawki szkolnej dla **7 uczniów** na kwotę **1511,00 zł**
- zasiłków szkolnych dla **5 uczniów** na kwotę **2950,00 zł**

2. Zapewnienie wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą.

Na terenie Gminy Żelów funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego wchodzi 15 przedstawicieli instytucji działających na rzecz rodzin z terenu miasta i gminy Żelów. W 2016 r. odbyły się **4** posiedzenia całego Zespołu oraz **26** posiedzeń grup roboczych. Założono w 2016 roku **26** Niebieskich Kart (25 Niebieskich Kart założył Komisarjat Policji w Żelowie, 1 Niebieską Kartę założył Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelowie). Łącznie w 2016 roku zakończona została procedura Niebieskich Kart w 28 rodzinach. Na dzień 31.12.2016r. Zespół Interdyscyplinarny posiadał 51 aktywnych Niebieskich Kart „A”.

W 2016 roku z ramienia Zespołu Interdyscyplinarnego skierowano 5 osób z wnioskiem do MKRPA celem podjęcia dobrowolnego leczenia. W maju 2016r. członkowie ZI brali udział w szkoleniu wyjazdowym nt. „Rola i Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”. Ponadto placówki oświatowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkty Konsultacyjne udzielili różnego rodzaju wsparcia ofiarom jak i sprawcom przemocy w rodzinie poprzez pogadanki, prelekcje, grupę wsparcia, warsztaty grupowe.

3. Zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez sport, rekreację i kulturę.

Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w stosunku do swoich dzieci potrzebujących pomocy w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywaniu trudności szkolnych, zaburzeń zachowań. Dużą rolę w naszej Gminie pełnią placówki oświatowe, kultury które organizują szereg zajęć pozaszkolnych i wychowawczych z bogatą ofertą organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży m.in. Szkoła Podstawowa Nr 2 w Żelowie, Szkoła Podstawowa w Kociszewie, Dom Kultury w Żelowie, Biblioteka Publiczna w Żelowie, ZSO w Żelowie i wiele innych.

Zajęcia promowały zdrowy styl życia wśród dzieci i młodzieży, zapobiegały spożywaniu alkoholu oraz